

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 053500 17 Rev 2
Banjaluka, 30.01.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Darko Osmić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, S.I. iz K.V., zastupanog po punomoćnicima, B.Z. i D.-B.B., advokatima iz B.L., protiv tuženog, Grad B.L., zastupanog po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Banjaluka, radi otkupa drugog odgovarajućeg stana, odlučujući o reviziji tužioca, protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 053500 17 Gž 3 od 14.09.2017. godine, na sjednici održanoj dana 30.01.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 053500 15 P 2 od 21.02.2017. godine obavezan je tuženi da tužiocu preda u posjed i omogući otkup stana površine 52 m² u B.L. u Ul. M. B. ili da mu omogući otkup drugog odgovarajućeg stana na drugoj lokaciji u Ul. M. B. u B.L. ili na drugoj lokaciji u trećoj stambenoj zoni kojoj pripada u Ul. M. B. u B.L., a u protivnom, tužilac je ovlašten da na trošak tuženog sam izgradi stan površine 52 m² u B.L., Ul. M. B., ili na trošak tuženog, od trećih lica kupi odgovarajući stan na drugoj lokaciji u Ul. M. B. u B.L. ili na drugoj lokaciji u trećoj stambenoj zoni koja pripada Ul. M. B. u B.L., s tim, da se svoje obaveze tuženi može osloboditi, ako tužiocu isplati 90.000,00 KM.

Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 10.608,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 053500 17 Gž 3 od 14.09.2017. godine žalba tuženog je usvojena, te prvostepena presuda preinačena, tako što je zahtjev tužioca u cjelosti odbijen.

Istom presudom tužilac je obavezan da tuženom isplati 1.875,00 KM na ime troškova parničnog postupka.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom, da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužioca ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojem je u cjelosti udovoljeno prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužilac bio nosilac stanarskog prava na stanu koji se nalazi u B.L. u Ul. M. B. (ranije I. Z.) i to na osnovu ugovora o korištenju stana zaključenog 10.11.1970. godine sa Stambenim preduzećem Banjaluka; da je stan u naravi baraka, koja je srušena 02.03.1993. godine usljed eksplozije plastičnog eksploziva sa inicijalnom kapislom i sporogorećom štapinom koju je postavilo nepoznato lice; da se tužilac 05.12.2008. godine obratio Gradu B.L. kao davaocu predmetnog stana na korištenje, s prijedlogom, da otkupi predmetni stan; da je Grad B.L. odbio da sa tužiocem zaključi ugovor o otkupu predmetnog stana; da je tužilac 28.12.2008. godine podnio prijedlog Osnovnom sudu u Banjaluci za donošenje rješenja koje zamjenjuje ugovor o otkupu predmetnog stana; da je rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 V 053500 08 V od 06.08.2009. godine usvojen prijedlog da se donese rješenje koje zamjenjuje ugovor o otkupu predmetnog stana, na način pobliže opisan u tom rješenju; da je rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 V 053500 10 Gž od 01.04.2010. godine ukinuto rješenje Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 V 053500 08 V od 06.08.2009. godine i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje; da je rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 V 053500 08 V od 05.08.2010. godine vanparnični postupak obustavljen te odlučeno, da se po pravosnažnosti tog rješenja postupak nastavi u parničnom postupku; da je tužilac podneskom od 09.02.2012. godine istakao zahtjev, da se tuženi obaveže da mu umjesto otkupa u ratu srušenog stana koji se nalazio u Banjaluci u Ul. M. B. broj 19, površine 52 m², najkasnije do 30.06.2015. godine omogući otkup drugog odgovarajućeg stana površine 52 m²; da je tužilac podneskom od 08.12.2016. godine konačno precizirao zahtjev.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan u smislu odredaba člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i zaključak tog suda da je zahtjev tužioca osnovan, pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da nije bilo mjesta obavezati tuženog da tužiocu omogući otkup drugog odgovarajućeg stana u smislu odredaba člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, jer da još uvijek nije istekao rok u kojem je tuženi obavezan, pod uslovima propisanim odredbama člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, omogućiti otkup drugog odgovarajućeg stana do 30.06.2018. godine.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Naime, u vrijeme kada je tužilac 09.02.2012. godine postavio zahtjev, u smislu odredba člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, da se tuženi obaveže da mu omogući otkup drugog odgovarajućeg stana u Banjaluci površine 52 m², na snazi je bio Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/11), koji je stupio na snagu 7.12.2011. g.

Prema odredbama člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, koji je bio na snazi u vrijeme kada je tužilac postavio zahtjev da mu se omogući otkup drugog odgovarajućeg stana, nosiocu stanarskog prava, čiji je stan u sastavu ratom uništene stambene zgrade, Grad, odnosno Opština, su dužni da do 30.06.2015. godine omoguće otkup drugog odgovarajućeg stana, ali ne većeg od stana koji je koristio, pod istim uslovima koje je imao kao nosilac stanarskog prava.

U toku ovog postupka donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji državnih stanova ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 60/15), koji je stupio na snagu 7.8.2015. g i koji je u odredbama člana 6. propisao, da se riječi: „30.06.2015. godine“ zamjenjuju riječima: „30.06.2018. godine“.

Drugim riječima, u momentu zaključenja glavne rasprave, 16.01.2017. godine i donošenja prvostepene odluke, 21.02.2017. godine, na snazi je bio Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/11, 67/13 i 60/15), koji je u odredbama člana 56. propisivao, da je Opština, odnosno Grad, dužna omogućiti otkup drugog odgovarajućeg stana, pod uslovima propisanim zakonom, do 30.06.2018. godine.

Kod takvog stanja stvari, gdje u momentu zaključenja glavne rasprave, 16.01.2017. godine i donošenja prvostepene odluke 21.02.2017. godine, još uvijek nije bio istekao rok Opštini, odnosno Gradu, da pod uslovima propisanim zakonom, omogući otkup drugog odgovarajućeg stana, pravilnom se ukazuje odluka drugostepenog suda, kojim je zahtjev tužioca, u smislu odredaba člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, odbijen. Ovo stoga, što sud, shodno odredbama člana 177. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) može naložiti tuženom da izvrši određenu činidbu, samo ako je ona dospjela do zaključenja glavne rasprave. Kako obaveza tuženog nije bila dospjela do zaključenja glavne rasprave 16.01.2017. godine, to se i zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu ispuni određenu činidbu, tj. omogući otkup drugog odgovarajućeg stana, ukazuje neosnovanim.

Na ovakav zaključak ne utiču revizioni prigovori, da je mjerodavno pravo za razrješenje predmeta spora raniji Zakon o privatizaciji državnih stanova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 72/07, 59/08, 58/09, 71/10 - prečišćeni tekst), jer da je tužilac pokrenuo postupak 28.12.2008. godine.

Naime, odredbama člana 60. Zakona o privatizaciji državnih stanova je propisano, da postupak pokrenut kod suda, odnosno organa uprave, do dana stupanja na snagu ovog zakona, (7.12.2011. g.) po kome nije donesena pravosnažna odluka, će se okončati po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Kako je tužilac 28.12.2008. godine podnio prijedlog u vanparničnom postupku da sud donese rješenje koje zamjenjuje ugovor o otkupu predmetnog stana, a tek podneskom od 09.02.2012. godine, u parničnom postupku, istakao zahtjev da se tuženi obaveže da mu umjesto otkupa predmetnog stana omogući otkup drugog odgovarajućeg stana, u smislu odredaba člana 56. Zakona o privatizaciji državnih stanova, jasno je, da je postupak povodom predmetnog zahtjeva pokrenut 09.02.2012. godine, a ne 28.12.2008. godine, te da je mjerodavno pravo za razrješenje spora, Zakon o privatizaciji državnih stanova na osnovu kojeg je drugostepeni sud donio odluku.

Kod činjenice, da je tužilac prvi put, 09.02.2012. godine, postavio zahtjev, da mu se, umjesto otkupa predmetnog stana, omogući otkup drugog odgovarajućeg stana, neosnovano se revizijom ističe, da je tužilac podneskom od 09.02.2012. godine, uredio zahtjev za otkup drugog odgovarajućeg stana.

Pozivanje revidenta na odluku Ustavnog suda BiH br. AP-1164/14 od 06.12.2016. g, ne utiče na drugačiji zaključak suda, jer u toj odluci, suprotno tvrdnjama revidenta, nije izražen stav u pogledu rokova za otkup drugog odgovarajućeg stana.

Slijedom datih razloga, a kako se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. ZPP, donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić